

AVALUAR PER TRANSFORMAR

Avaluar per transformar

Sessió 2. Avaluar les actituds des de les arts escèniques, 18 de febrer de 2020

Mireia Asensio, Institut del Teatre, DiArt Consulting.

La Mireia es presenta: té experiència en avaluació al RU en mètodes clàssics, observació, mètodes etnogràfics. En anglès hi ha dues paraules: “*evaluation*” i “*assessment*” (qualificadora). Quan es parla d’avaluació formadora, formativa i transformadora, em sona a “*evaluation*”, a l’avaluació de procés. Des de la seva experiència, va veure com des de les entrevistes per a recollir informació, veia com l’entrevista en si permetia fer algun canvi. D’altra banda, trobava que era una avaluació molt cognitiva, avorrida, i per això va començar a investigar en l’ús de les arts com a eina d’avaluació. A l’Institut del Teatre tenen un postgrau sobre Arts escèniques com a eina de transformació social.

- ➔ **Activitat 1:** Caminar per la sala mirant-se als ulls. Quan digui “indicador”, es toca el terra amb la ma, i seguim caminant. Quan es diu la paraula “resultat”, ens aturem. Quan dic “metodologia”, toquem la paret. Amb la paraula “transformació” fem una abraçada amb la persona que tenim al davant, i amb “procés”, ens ajuntem tot*s.
- ➔ **Activitat 2:** Per parelles, explicar les creences positives i negatives sobre l’avaluació, què enteneu per avaluació, i apuntar dues idees (una positiva i una negativa) a post-its.
Es van llegint els post-its, i qui estigui d’acord amb la frase s’apropa, i qui estigui en desacord va a l’altra punta de l’espai. Frases:

“L’avaluació, o es fa amb amor, o no es fa”. Comentaris:

D’acord	Intermig	En desacord
Estaria bé que fos així.	Jo no he associat mai la idea d’avaluació amb la d’amor. Si que ho ha la persona al darrera, però li diria estimació, no amor. (Begoña)	A tots ens han avaluat sense amor, i aquí estem. (Olivia)

“Avaluació és un rendiment de comptes”

D'acord	Intermig	En desacord
Les famílies, les administracions han posat uns recursos per a fer alguna cosa, i per això s'ha de retre comptes de que s'ha fet alguna cosa (Mariano)	Els continguts que fem no tracten temes que s'avaluïn formalment. (Lídia) A vegades trobes evidències de coses que tu no esperaves, i no estaven a la teva llista d'objectius. (Lídia)	L'avaluació inicial no està rendint comptes, però també és avaluació. Rendir comptes sempre és avaluació, però avaluació no sempre és rendir comptes. (Míriam) Si fos tant senzill donar uns continguts, unes matèries, i que l'alumnat ho entomi i ho sàpiga utilitzar, es podria retre comptes. Però moltes vegades el que tu dones no és el que l'altre rep. (Begoña) L'avaluació està lligada massa vegades al poder del professorat, a la casta. Està massa determinada per qui està en posició de poder. (Alex)

“Avaluar és corregir”

D'acord	Intermig	En desacord
	· Associa la correcció a connotacions negatives. (Míriam)	

“No encaixa amb l'avaluació clàssica”

D'acord	Intermig	En desacord
(gran majoria de persones)		· Per mi, la clàssica l'associa a posar notes. Com que sempre he tret bones notes, si que he encaixat. (Olivia) · Com a profe tu saps el que és important d'aprendre. Trobo que és important que es posi una nota com a orientació del que s'ha après i el que encara no. (Pau)

- No sé si m'he de moure com a alumna o com a mestra?
- (Mireia) Perquè les experiències canvien respecte de l'avaluació si ets alumne o mestre?

“Els alumnes no utilitzen l'avaluació per aprendre”

D'acord	Intermig	En desacord
(gran majoria de persones) · Molts vegades els alumnes preguntes “què entra per nota”? (Alex) · Jo no he viscut les notes com un drama, però crec que anava en contra de l'aprenentatge, perquè posa molta pressió, però no necessàriament en la part d'aprenentatge. (Mònica)	· Hi ha alumnat que n'aprèn i que no. Alguns dels aprenentatges que més m'han impactat com a alumna potser no era una nota de l'1 al 10, però segurament si que era avaluació (Sheila) La nota serveix per a tenir una idea del que em falta per saber el que he après, per mi no ha estat mai un trauma. (Sheila)	· Per com està fet l'avaluació. · Estem argumentant com si l'aprenentatge només fos la responsabilitat de l'alumne. (Berta) · Falten eines per a l'autoavaluació de l'alumnat (Ana) · Avaluar és tota la feina que fas en treballs, fent autoavaluació, avaluació per iguals... s'estan fent moltes coses! (Míriam)

S'ha de distingir avaluar de qualificar. Avaluar no és només posar nota. (Fina)

“No és possible que l'alumnat s'auto-avalui”

D'acord	Intermig	En desacord
	Si l'alumnat no es vol avaluar, no ho farà. (Pau)	· És possible! (Olivia) · Quan l'alumnat et pregunta si entra per examen, ja s'està involucrant en el procés d'avaluació. (Mariano)

Avaluació és aturar-nos i reflexionar. Hi ha la part de retre comptes, però també la d'aprenentatge, la d'auto-avaluació. Això implica la oportunitat de millorar, per això és injusta si només es fa al final, sinó no s'ofereix la possibilitat de millorar i canviar el que no s'arriba.

La cultura d'avaluació és una mica pobra, aquí. Cada vegada es treballa més, però comparat amb altres països és encara poc present. L'avaluació és una forma d'anar construïnt i millorant.

L'avaluació comporta fer-se preguntes (Què caldrà modificar o canviar? Què podem repetir i compartir? Quin benefici o canvi ha promogut?)

Avaluació participativa: parteix del principi de que totes les persones són participants de l'avaluació. Això implica que els indicadors no venen donats, sinó que es generen en el mateix grup.

Per a fomentar una avaluació participativa, l'alumnat és capaç de fer-ho? És un aprenentatge que pot ser gradual, també. I si l'alumne no vol per avaluació? Potser ens hem de preguntar perquè no es vol autoavaluar? (potser és perquè associa l'avaluació a algo repressor, a una figura d'autoritat, etc.).

El professor és qui decideix els tempos que es dedica a cada tema, i pot escollir el temari que fa i no fa. És important escoltar si a l'alumne/a li agrada o no el que està fent a l'aula. (Alex)

Si ara hagués de fer uns indicadors sobre si soc bona paleta o dolenta, no tinc prou elements per a definir indicadors, perquè no sé prou bé en què consisteix ser paleta. Per definir indicadors s'ha de saber una mica de què s'ha d'aprendre, l'alumnat no té perquè saber-ho. (Sheila)

Exemple: identificar actituds racistes. Si a l'escola ha treballat el racisme, potser no veurà comportaments racistes al centre. Però potser les pot identificar fora de l'escola, i veu que al sopar familiar si que observa un comentari racista. Com s'apliquen llavors aquests indicadors? On s'apliquen? Com aplicar-los fora de l'aula? (Mariano)

I si lo hace [si identifica estos comportamientos], podrás atribuirlo a lo que ha aprendido en el aula? O será por otro motivo? Com tot és multifactorial... (Sheila)

- Activitat 3: Es formen grups de 3. Cada grup ha de pensar en 5 actituds de l'alumne/a que es poden millorar, transformar (5 minuts), i penjar-les en un fil. Després es llegeixen el que han penjat els altres grups (5 minuts). En cercle, es representen les actituds que es volen canviar el més espontàniament possible: entusiasme, falta de respecte als companys, indiferència, baixa autoestima. En grups de quatre persones es pensa en una imatge en concret que mostri una de les actituds que es volen canviar, i cada grup ha de preparar 5 escenes.

Imatges del primer grup: ES representa una imatge d'una alumna a qui li donen menjar, li diuen com ha d'estar, li posen la jaqueta... i l'alumna perd l'autonomia.

Entra un espect-actor (el Mariano) en el rol de l'alumna, en que primer fa el que li diuen, i després fa la seva.

Entra una altra espect-actora (Olivia) que substitueix a l'alumna, i té una actitud, en primer lloc, d'aprenentatge, i després de dir "ara ho faig jo".

Exemple d'avaluació a Xamfrà, centre de músiques i arts, a través del teatre imatge:

El teatre imatge no és una eina d'avaluació com a tal. El procés d'avaluació ha estat en el debat posterior a la imatge

Fem una ronda final per compartir com es podria aplicar. La Sheila explica que utilitza teatre imatge per identificar conflictes. Per aplicar-ho a l'avaluació, també, es pot demanar que facin una imatge del que han après, i debatre-ho després. (Míriam) és important fer avaluació intermitja, per a que els estudiants vegin que tenen capacitat de canvi, que si valoren que cal alguns canvis per part del profe, que tinguin opció a veure que, efectivament, el profe també fa canvis. (Mariano) Seguint amb l'exemple del sopar de Nadal amb un comentari racista, l'aula pot ser un espai de laboratori per a practicar com reaccionar més endavant.